



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2019. december 12.*

„Előzetes döntéshozatal – Sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás – Büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – A 6. cikk (1) bekezdése – A »kibocsátó igazságügyi hatóság« fogalma – Szempontok – Valamely tagállam ügyészsége által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs”

A C-625/19. PPU. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) a Bírósághoz 2019. augusztus 22-én érkezett, 2019. augusztus 22-i határozatával terjesztett elő az

XD

ellen kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtására irányuló eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J. C. Bonichot tanácselnök, M. Safjan, L. Bay Larsen, C. Toader (előadó) és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2019. október 24-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- XD képviseletében D. Bektesevic és T. E. Korff advocaten,
- az Openbaar Ministerie képviseletében K. van der Schaft és N. Bakkenes,
- a holland kormány képviseletében K. Bulterman és J. Langer, meghatalmazotti minőségben,
- Írország képviseletében G. Hodge és M. Brown, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: R. Kennedy SC,
- a spanyol kormány képviseletében L. Aguilera Ruiz, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében A. Daniel és A.-L. Desjonquères, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: holland.

- az olasz kormány képviselőjében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: L. Fiandaca avvocato dello Stato,
 - a finn kormány képviselőjében M. Pere, meghatalmazotti minőségben,
 - a svéd kormány képviselőjében A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev, J. Lundberg és H. Eklinder, meghatalmazotti minőségben,
 - az Európai Bizottság képviselőjében S. Grünheid és R. Troosters, meghatalmazotti minőségben,
- a főtanácsnok indítványának a 2019. november 26-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 6. cikke (1) bekezdésének értelmezésére irányul.
- 2 Ezt a kérelmet az Åklagarmyndigheten (ügyészség, Svédország) által XD ellen büntetőeljárás lefolytatása céljából, 2019. május 27-én kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtása keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2002/584 kerethatározat (5), (6), (10) és (12) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„(5) Az Uniónak abból a kitűzött céljából, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségévé váljon, következik a tagállamok közötti kiadatás eltörlése és annak az igazságügyi hatóságok közötti átadási rendszerrel való felváltása. Emellett az elítéltek vagy gyanúsítottak – büntetőítélet végrehajtása vagy büntetőeljárás lefolytatása céljából történő – átadásának új, egyszerűsített rendszerének bevezetése lehetővé teszi a jelenlegi kiadási eljárások bonyolultságának és a jelenlegi kiadási eljárásokban rejlő késlekedés kockázatának a megszüntetését is. A tagállamok között mindaddig irányadó hagyományos együttműködési kapcsolatokat a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségében a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok szabad mozgásán nyugvó rendszernek kell felváltania mind az ítélethozatal előtti, mind az azt követő szakaszban.

(6) Az e kerethatározatban előírt európai elfogatóparancs az első konkrét megvalósulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amelyre az Európai Tanács az igazságügyi együttműködés »sarokkövéként« utalt.

[...]

(10) Az európai elfogatóparancs szabályozása a tagállamok közötti nagy fokú bizalomra épül. Végrehajtása csak abban az esetben függeszthető fel, ha a tagállamok egyike súlyosan és tartósan megsérti az [EU] 6. cikk (1) bekezdésében rögzített alapelveket, és ezt a Tanács a [EU] 7. cikk (1) bekezdése szerint, a 7. cikk (2) bekezdésében rögzített következményekkel megállapítja.

[...]

(12) E kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és összhangban van az [EU] 6. cikkben elismert és az Európai Unió alapjogi kartájában, különösen annak VI. fejezetében kifejezésre juttatott alapelvekkel. [...]"

4 E kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának kötelezettségét.”

5 E kerethatározatnak „Az európai elfogatóparancs alkalmazási köre” című 2. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Európai elfogatóparancs olyan cselekmények esetén bocsátható ki, amelyeknél a kibocsátó tagállam joga szerint a büntetési tétel felső határa legalább tizenkét havi szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve ha a szabadságvesztést kiszabó ítéletet vagy a szabadságelvonással járó intézkedést már meghozták, ennek időtartama legalább négy hónap.”

6 A kerethatározatnak „Az illetékes igazságügyi hatóságok meghatározása” című 6. cikke értelmében:

„(1) Kibocsátó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes.

(2) Végrehajtó igazságügyi hatóság a végrehajtó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs végrehajtására illetékes.

(3) A tagállamok mindegyike tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát a joga szerinti illetékes igazságügyi hatóságról.”

A svéd jog

Az RB

7 A rättegångsbalken (bíróági eljárásról szóló törvénykönyv, a továbbiakban: RB) 24. fejezete tartalmazza az előzetes letartóztatásra vonatkozó szabályokat.

- 8 E fejezet 13. cikk szerint, amennyiben az ügyész indítványozza az előzetes letartóztatásba vételt, a bíróságnak ezt tárgyaláson kell elbírálnia, amelyre a bűncselekmény feltételezett elkövetőjét és annak védőjét idézik.
- 9 Az említett fejezet 17. cikkének második bekezdése értelmében a bíróság a bűncselekmény feltételezett elkövetőjének távollétében is elrendelheti az előzetes letartóztatást.
- 10 Az RB 24. fejezete 20. cikke első bekezdésének 2. pontjából kitűnik, hogy az eljáró bíróság köteles haladéktalanul megszüntetni az előzetes letartóztatást, amennyiben ezen intézkedés már nem indokolt. E fejezet 20. cikkének második bekezdése szerint az ügyész az előzetes letartóztatás teljes időtartama alatt köteles megvizsgálni, hogy ez az intézkedés arányos-e, és azt a vádemelés előtt hivatalból megszüntetheti.
- 11 Az RB 52. fejezetének 1. cikke szerint az első fokon elrendelt előzetes letartóztatásra vonatkozó határozat időbeli korlátozás nélkül fellebbezés tárgya lehet. A fellebbezési határozat pedig az RB 56. fejezetének 1. cikke értelmében időbeli korlátozás nélkül a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság, Svédország) elé terjeszthető.

A (2003:1178) rendelet

- 12 A Förordning (2003:1178) om överlämnande till Sverige enligt en europeisk arresteringelder (valamely személy európai elfogatóparancs alapján Svédországnak történő átadásáról szóló (2003:1178) rendelet, SFS 2003., 1178. sz.) ültette át a svéd jogrendbe a 2002/584 kerethatározatot.
- 13 A (2003:1178) rendelet 2. cikke szerint az európai elfogatóparancsot vagy büntetőeljárás lefolytatása, vagy pedig szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából az ügyész bocsátja ki.
- 14 Az említett rendelet 3. cikkének megfelelően a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs akkor bocsátható ki, ha a keresett személy előzetes letartóztatásba vételét azért rendelték el, mert megalapozott a gyanúja annak, hogy az egy vagy több évig tartó szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő bűncselekményt ő követte el.
- 15 Az említett rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében az ügyész csak annak értékelését követően bocsáthat ki európai elfogatóparancsot, hogy az érintett személy számára esetlegesen ebből eredő kár, az eljárás ezzel kapcsolatos elhúzódása és költsége igazolható-e a bűncselekmény jellege és súlya, vagy más egyéb körülmények alapján.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 16 2019. május 27-én a svéd ügyészség európai elfogatóparancsot bocsátott ki XD ellen bűnszervezet keretében több állam, köztük Svédország területén elkövetett, a kábítószerekre vonatkozó jogszabályok megsértésében való részvétele miatt.
- 17 Az európai elfogatóparancsot a Göteborgs tingsrätt (göteborgi körzeti bíróság, Svédország) által ugyanazon a napon hozott előzetes letartóztatásról szóló határozat végrehajtása céljából bocsátották ki.
- 18 Másnap, 2019. május 28-án az európai elfogatóparancs alapján XD-t elfogták Hollandiában.

- 19 Az azt követő napon, 2019. május 29-én az Openbaar Ministerie (ügyészség, Hollandia) az Overleveringswet (az átadásról szóló törvény) alapügyben alkalmazandó változatának 23. cikke alapján az említett európai elfogatóparancs vizsgálata céljából a rechtbank Amsterdamhoz (amszterdami bíróság, Hollandia) fordult.
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság egyrészt arra hivatkozik, hogy a svéd hatóságok által az alapeljárás keretében nyújtott információkból kitűnik, hogy Svédországban az ügyészség tagjai részt vesznek az igazságszolgáltatásban, és független módon járnak el, anélkül hogy ki lennének téve azon kockázatnak, hogy közvetlenül vagy közvetve alá legyenek rendelve a végrehajtó hatalom által adott egyedi rendelkezéseknek vagy utasításoknak.
- 21 Másrészt, noha az európai elfogatóparancsra vonatkozó svéd szabályozás nem rendelkezik az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szembeni jogorvoslat lehetőségéről, e bíróság kifejti, hogy a svéd hatóságok által közölt információk alapján megállapítható, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányos jellegét az európai elfogatóparancsot megelőző, az előzetes letartóztatásra vonatkozó határozat meghozatalakor vizsgálják.
- 22 Egyébként pedig a jelen ügyben az XD fogva tartása tárgyában a Göteborgs tingsrätt (göteborgi körzeti bíróság) előtt tartott tárgyaláson a viták az európai elfogatóparancsok az XD svéd hatóságok részére történő átadása érdekében történő kibocsátására is vonatkoztak. Így e bíróság megvizsgálta az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányos jellegét, amikor XD előzetes letartóztatásba vételét elrendelte.
- 23 E körülményekre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy többek között az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányos jellegére vonatkozóan – az ügyészségnek az európai elfogatóparancs kibocsátására irányuló határozatát megelőzően – a nemzeti bíróság határozathozatalakor elvégzett értékelés lényegében megfelel-e a 2019. május 27-i OG és PI (lübecki és zwickau-i ügyészség) ítélet (C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456) 75. pontjában támasztott követelményeknek, amelynek értelmében az ügyészségnek az európai elfogatóparancs kibocsátására irányuló határozatának olyan bírósági jogorvoslat tárgyát kell képeznie, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek.
- 24 E tekintetben e bíróság hangsúlyozza, hogy bár a jelen ügyben a nemzeti és az európai elfogatóparancsot ugyanazon a napon bocsátották ki, nem zárható ki, hogy egyrészt a nemzeti bírósági határozat elfogadása és az európai elfogatóparancs kibocsátása arányos jellegének értékelése, másrészt pedig az európai elfogatóparancs tényleges kibocsátásának időpontja között egy bizonyos idő eltelik, amely idő alatt új, az említett európai elfogatóparancs kibocsátására hatást gyakorló tények merülhetnek fel. Ilyen helyzetben a bíróság által az európai elfogatóparancs tényleges kibocsátását megelőzően végzett értékelés nem feltétlenül biztosít hatékony bírói jogvédelmet az ilyen elfogatóparancs kibocsátásának aránytalan jellegével szemben.
- 25 E körülmények között a rechtbank Amsterdam (amszterdami bíróság, Hollandia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:
- „A [2002/584] kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak kell-e tekinteni a kibocsátó tagállam igazságszolgáltatásában részt vevő, az európai elfogatóparancs kibocsátásával közvetlenül összefüggő feladatainak ellátása során függetlenül eljáró és egy európai elfogatóparancsot kibocsátó ügyészt, ha a kibocsátó tagállamban valamely bíró ezen ügyésznek az európai elfogatóparancs kibocsátása tárgyában történő tényleges határozathozatala előtt megvizsgálta az európai elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit és különösen annak arányos jellegét?”

A sürgősségi eljárásról

- 26 2019. szeptember 17-én a Bíróság első tanácsa az előadó bíró javaslatára, a főtanácsnok meghallgatását követően úgy határozott, hogy a C-625/19. PPU. sz. ügyet sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban bírálja el.
- 27 A Bíróság első tanácsa ugyanis – miután megállapította, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUM-Szerződés harmadik részének a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó V. címének hatálya alá tartozó 2002/584 kerethatározat értelmezésére vonatkozik, és így a Bíróság eljárási szabályzatának 107. cikkében, illetve az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében meghatározott sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárásban elbírálható – arra a körülményre hivatkozott, hogy XD 2019. május 28. óta a vele szemben kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtásával kapcsolatos határozat meghozataláig kiadatási őrizetben van, és hogy további fogva tartása az alapeljárás kimenetelétől függ.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 28 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ennek fényében adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdéseket. (2014. szeptember 4-i *eco cosmetics* és *Raiffeisenbank St. Georgen* ítélet, C-119/13 és C-120/13, EU:C:2014:2144, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 29 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéssel a kérdést előterjesztő bíróság abból az előfeltevésből indul ki, hogy a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősülés többek között az európai elfogatóparancs kibocsátásáról szóló határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségétől függ.
- 30 Mindazonáltal meg kell jegyezni, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó, valamely más hatóság, nem pedig bíróság által hozott határozattal szembeni bírósági jogorvoslati lehetőség fennállása nem feltétele annak, hogy ez a hatóságot a 2002/584 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősülhessen. Az ilyen követelmény nem az említett hatóság jogállására és szervezetére vonatkozó szabályokhoz kapcsolódik, hanem az elfogatóparancs kibocsátására irányuló eljáráshoz (a mai napon kihirdetett 12-i JR és YC ítélet, C-566/19 PPU és C-626/19 PPU, 48. pont).
- 31 Ezt az értelmezést megerősíti a 2019. május 27-i PF (Litvánia főügyésze) ítélet (C-509/18, EU:C:2019:457), amelyben a Bíróság megállapította, hogy valamely tagállam főügyésze, aki, miközben a bírói hatalomtól szervezetileg független, és vádhatósági feladatokat lát el, illetve akinek az e tagállambeli jogállása a végrehajtó hatalomtól való függetlenség garanciáját nyújtja az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében, a 2002/584 kerethatározat értelmében vett kibocsátó igazságügyi hatóságnak minősül, és a kérdést előterjesztő bíróságra bízta annak vizsgálatát, hogy egyébiránt az ügyész határozatai a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek teljes mértékben megfelelő kereset tárgyát képezhetik-e.
- 32 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy a kérdéssel az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2002/584 kerethatározatot úgy kell-e értelmezni, hogy abban az esetben, ha az európai elfogatóparancs büntetőeljárás lefolytatása céljából történő kibocsátására irányuló hatáskör az e tagállam igazságszolgáltatásában részt vevő olyan hatóságot illeti meg, amely maga nem bíróság, a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények akkor teljesülnek, ha az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat meghozatalát megelőzően egy bíró értékelte ezen elfogatóparancs kibocsátásának feltételeit, különösen pedig annak arányos jellegét.

- 33 E tekintetben mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy mind a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elve, mind pedig a köztük fennálló kölcsönös bizalmon alapuló kölcsönös elismerés elve alapvető jelentőséggel bír az uniós jogban, mivel lehetővé teszi egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását. Pontosabban a kölcsönös bizalom elve, különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében mindegyik államtól megköveteli, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat (2018. július 25-i Minister for Justice and Equality ítélet [az igazságszolgáltatási rendszer hiányosságai], C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 34 Azt is meg kell jegyezni, hogy a 2002/584 kerethatározat, amint az a (6) preambulumbekzdéséből kitűnik, a kerethatározat elfogadásának alapjául szolgáló EU 31. cikket felváltó EUMSZ 82. cikk (1) bekezdésében megállapított, a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerése elvének a büntetőjog területén történő első konkrét megvalósulása. Azóta a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés fokozatosan olyan jogi eszközöket hozott létre, amelyek összehangolt alkalmazása arra irányul, hogy erősítse a tagállamok között az egymás nemzeti jogrendjeibe vetett bizalmat annak érdekében, hogy biztosítsa a büntetőügyekben hozott ítéletek Unión belüli elismerését és végrehajtását, hogy ezáltal elkerülhető legyen a bűncselekmények elkövetőinek büntetlensége.
- 35 A 2002/584 kerethatározat rendszerének alapjául szolgáló kölcsönös elismerés elve ez utóbbi 1. cikkének (2) bekezdése értelmében magában foglalja, hogy a tagállamok főszabály szerint kötelesek végrehajtani az európai elfogatóparancsot (2010. november 16-i Mantello ítélet, C-261/09, EU:C:2010:683, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 A 2002/584 kerethatározat rendelkezései értelmében ugyanis a tagállamok az európai elfogatóparancs végrehajtását kizárólag a kerethatározat 3. cikkében felsorolt kötelező megtagadási okok, valamint a 4. és 4a. cikkében felsorolt mérlegelhető megtagadási okok esetében tagadhatják meg. Ezenkívül a végrehajtó igazságügyi hatóság az európai elfogatóparancs végrehajtását kizárólag a szóban forgó kerethatározat 5. cikkében meghatározott feltételektől teheti függővé (2013. január 29-i Radu ítélet, C-396/11, EU:C:2013:39, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 Meg kell továbbá jegyezni, hogy a 2002/584 kerethatározattal bevezetett, az elítéltek vagy a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítottak átadása egyszerűsített rendszerének hatékonysága és megfelelő működése az e kerethatározat által meghatározott – terjedelmét tekintve pedig a Bíróság ítélkezési gyakorlata által pontosított – egyes követelmények tiszteletben tartásán alapul.
- 38 E tekintetben ezen ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy az európai elfogatóparancs rendszere ily módon a keresett személyt megillető eljárási jogok és alapvető jogok kétszintű védelmét tartalmazza, mivel a nemzeti határozat – mint amilyen egy nemzeti elfogatóparancs – meghozatala során első szinten biztosított bírósági védelemhez hozzájárul az a bírósági védelem, amelyet az európai elfogatóparancs kibocsátása során második szinten kell biztosítani, amely elfogatóparancs kibocsátására adott esetben az említett nemzeti bírósági határozat meghozatalát követően rövid határidőn belül sor kerülhet (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickauai ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 67. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 39 Így az olyan intézkedést illetően, mint az európai elfogatóparancs kibocsátása, amely sértheti az érintett személy szabadsághoz való jogát, e védelem magában foglalja, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek megfelelő határozatot hozzanak, legalább az említett védelem egyik szintjén (2019. május 27-i OG és PI ítélet [lübecki és zwickauai ügyészség], C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 68. pont).
- 40 Az érintett személy jogai védelmének második szintje magában foglalja különösen, hogy a kibocsátó igazságügyi hatóság ellenőrzi az elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, és objektív módon megvizsgálja a kibocsátás arányos jellegét, figyelembe véve minden terhelő

és mentő bizonyítékot, anélkül, hogy ki lenne téve a külső – különösen a végrehajtó hatalom részéről – utasíthatóság kockázatának (lásd ebben az értelemben: 2019. május 27-i OG és PI [lübecki és zwickau-i ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 71. és 73. pont).

- 41 Egyébiránt, amikor a kibocsátó tagállam joga az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó hatáskört az e tagállam igazságszolgáltatásában közreműködő olyan hatóságra bízva, amely maga nem valamely bíró vagy bíróság, az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak és különösen az ilyen határozat arányos jellegével kapcsolatban az említett tagállamban olyan bírósági jogorvoslattal kell tudni élni, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek (2019. május 27-i OG és PI [lübecki és zwickau-i ügyészség] ítélet, C-508/18 és C-82/19 PPU, EU:C:2019:456, 75. pont).
- 42 Az igazságszolgáltatásban ugyan részt vevő és a végrehajtó hatalomtól független, de bíróságnak nem minősülő hatóságnak az európai elfogatóparancs kibocsátásával kapcsolatos határozatával szemben benyújtott jogorvoslat célja annak biztosítása, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, különösen pedig annak arányosságát olyan eljárás keretében ellenőrizzék, amely tiszteletben tartja a hatékony bírói jogvédelemből következő követelményeket.
- 43 Ennélfogva a tagállamok feladata annak biztosítása, hogy jogrendjeik hatékonyan garantálják a bírói jogvédelemnek a 2002/584 kerethatározat által megkövetelt – a Bíróság ítélkezési gyakorlata által értelmezett – szintjét, az általuk alkalmazott eljárási szabályok segítségével, amelyek jogrendszerként eltérőek lehetnek.
- 44 Konkrétan, valamely bíróságnak nem minősülő igazságügyi hatóság által hozott, az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szemben külön jogorvoslati jog bevezetése csak egy a lehetőségek közül.
- 45 A 2002/584 kerethatározat ugyanis nem képezi akadályát annak, hogy valamely tagállam az európai elfogatóparancs kibocsátásával kapcsolatban a saját eljárási szabályait alkalmazza, feltéve hogy nem hiúsítja meg e kerethatározat célkitűzéseit és a kerethatározatból fakadó követelményeket (lásd ebben az értelemben: 2013. május 30-i F ítélet, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, 53. pont).
- 46 A jelen ügyben, amint az a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, az európai elfogatóparancsnak a büntetőeljárás lefolytatása céljából történő kibocsátása a svéd jogrendben szükségszerűen a valamely bíróság által az érintett személy előzetes letartóztatásba vételét elrendelő határozatot követi.
- 47 A kérdést előterjesztő bíróság továbbá kifejti, hogy a svéd hatóságok által közölt információkból az következik, hogy az előzetes letartóztatás elrendelése szükségességének megállapítása céljából a hatáskörrel rendelkező bíróságnak értékelnie kell a más lehetséges intézkedések, így az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányosságát is.
- 48 Ezenkívül a svéd kormány szerint a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy előzetes letartóztatásba vételének elrendelése szükségességének vizsgálata során e bíróságnak mindig értékelnie kell az ilyen intézkedés arányos jellegét. Ha a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított személy szökésben van, vagy nem a kibocsátó tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, az ügyész az elfogatóparancs kibocsátása érdekében csupán azért fordul a bírósághoz, mert európai elfogatóparancs kibocsátása szükséges. Következésképpen e bíróság által az előzetes letartóztatás elrendelése szükségességének vizsgálata keretében elvégzendő arányossági vizsgálat az európai elfogatóparancs kibocsátására is kiterjed.

- 49 Úgy tűnik, hogy ez az eset áll fenn az alapügyben, mivel – amint az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből is kitűnik – az XD fogva tartására vonatkozóan a svéd bíróságok előtt tartott tárgyaláson a viták az európai elfogatóparancsnak a keresett személy svéd hatóságok részére történő átadása érdekében történő kibocsátására is vonatkoztak.
- 50 Egyébiránt a svéd kormány az írásbeli észrevételeiben és a Bíróság előtti tárgyaláson kifejtette, hogy az európai elfogatóparancs alapján keresett személynek joga van ahhoz, hogy az előzetes letartóztatását elrendelő határozat ellen időbeli korlátozás nélkül, még az európai elfogatóparancs kibocsátását és a végrehajtó tagállamban való elfogását követően is. Amennyiben az előzetes letartóztatást elrendelő, megtámadott határozatot megsemmisítik, az európai elfogatóparancs érvénytelenségének megállapítása automatikus, hiszen a kibocsátása ezen a határozaton alapul.
- 51 Végül az említett kormány kifejtette, hogy az előzetes letartóztatást elrendelő határozattal szemben benyújtott fellebbezés ügyében eljáró valamennyi fellebbviteli bíróság értékeli az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányos jellegét is.
- 52 Az, hogy a svéd jogrendben ilyen eljárási szabályok léteznek, lehetővé teszi annak megállapítását, hogy még az ügyésznek az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozata elleni külön jogorvoslati lehetőség hiányában is a kibocsátási feltételek, és különösen a kibocsátás arányos jellege bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti a kibocsátó tagállamban, az elfogadását megelőzően vagy azzal egyidejűleg, de akár azt követően is.
- 53 Az ilyen rendszer tehát megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményének.
- 54 Ezenkívül, amint arra a jelen ítélet 34. pontja emlékeztet, a 2002/584 kerethatározat a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén elfogadott más uniós szabályozásokban meghatározott, a hatékony bírói jogvédelemre vonatkozó biztosítékok átfogó rendszerébe illeszkedik, amely szabályozások célja, hogy az európai elfogatóparancs alapján keresett személy számára elősegítsék jogainak gyakorlását, akár már a kibocsátó tagállamnak való átadása előtt.
- 55 Konkrétan, a büntetőeljárás során és az európai elfogatóparancshoz kapcsolódó eljárásokban ügyvédi segítség igénybevételéhez való jogról, valamint valamely harmadik félnek a szabadságelvonáskor történő tájékoztatásához való jogról és a szabadságelvonás ideje alatt harmadik felekkel és a konzuli hatóságokkal való kommunikációhoz való jogról szóló, 2013. október 22-i 2013/48/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 294., 1. o.) 10. cikke arra kötelezi a végrehajtó tagállam illetékes hatóságát, hogy a szabadságelvonás megkezdését követően indokolatlan késedelem nélkül tájékoztassa a keresett személyt arról, hogy jogában áll ügyvédet megbízni a kibocsátó tagállamban.
- 56 E megfontolásokra tekintettel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározatot úgy kell értelmezni, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyt megillető hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények teljesülnek, ha a kibocsátó tagállam joga szerint az elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, különösen pedig annak arányos jellege e tagállamban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

A költségekről

- 57 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározatot úgy kell értelmezni, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparanccsal érintett személyt megillető hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények teljesülnek, ha a kibocsátó tagállam joga szerint az elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, különösen pedig annak arányos jellege e tagállamban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

Aláírások